వినాయక వ్రతకల్పము

ప్రియ ఆదిరాజు

వంగూరి ఫౌండేషన్ నిర్వహించిన ఉగాది రచనల పోటీలో మూడవ బహుమతి పొందిన కథ

ఫోను మ్రోగింది. ఎవరూ ఆన్సరు చేయలేదు. ఆన్సరింగ్ మెషిన్‌కి కాల్ డైవర్ట్ అయింది. "యు హేవ్ రీచ్డ్ అయ్యులాస్, ప్లీజ్ లీవ్ ఏ మెసేజ్ ఎండ్ వీ విల్ గెట్ బేక్ టు యు సూన్" అనే లోపునే అవతల వ్యక్తి ఫోన్ పెట్టేసాడు. ఇదేనండి అయ్యుల సోమయాజులవారి కుటుంబం. ఫోను ఎందుకు ఎత్తలేదంటే వారందరూ వినాయక వ్రతం చేసుకోవడనికి సిద్ధపడుతున్నారు కాబట్టి. ఇంటాయన పేరు సేమీ. అదే తాను ఎంచుకున్న వ్యవహారిక నామం. తల్లిదండ్రులు పెట్టిన పేరు అయ్యుల సోమయాజుల హరి హర హిరణ్య గర్భ త్రిమూర్త్యాత్మక వీరవేంకట సత్యనారాయణ స్వామి. ఎన్నో నోముల వ్రతాల వలన పుట్టాడు కాబట్టి ఎంతో మంది దేవుళ్ళ పేర్లు, ఇంకా తాతగారి పేరు కలిపి చాంతాడంత పేరు కుదిరింది.

సేమీ ముస్తాబయి లక్షణంగా పంచ కట్టుకున్నాడు. తన కొడుకు, వేస్, అదే! శ్రీనివాస్‌ను పంచ కట్టుకోమని బ్రతిమలాడుకుంటున్నాడు. చివరకు లుంగీకి పంచకి మధ్యరకం కట్టుకు ఒప్పుకుని వేయించుకున్నాడు తండ్రి చేత. ఈ తతంగం అంతా అయ్యాక సేమీ వంట గదిలోకి వెళ్ళి కుడుము, ఉండ్రాళ్ళు తయారయ్యేనా అని చూడటానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ పులిహోర, దద్దోజనం, పటేల్ వాడి స్టోరు నుంచీ తెచ్చిన కొన్ని ఉత్తరభారత స్వీట్లు తప్ప ఇంకేమీ లేవు. వెంటనే గబగబా సతీమణీ దగ్గరకు వెళ్ళాడు. "కుడుములు, ఉండ్రాళ్ళు లేకుండా వినాయక చవితేవిటి? నీకు తెలీదా?", అని అడిగాడు ఆవేశంగా. "వాటెవర్‌ర్‌ర్." అంది మీనా
వినీ వినిపించకుండా, లంగాకి జారుముడి జారిపోయేలా వేసుకుంటూ. "నీ కర్థం కావటంలేదు. ప్రతీ పండుగకు కొన్ని పిండివంటలు ప్రత్యేకించి ఉంటాయి. ఎందుకంటే ఇలాగైనా నాలాంటి వాళ్ళు ఏడాదికి ఒక్కసారైనా ఆయా వంటలు రుచిచూసే భాగ్యం దక్కుతుందని," అని ఆవేశంగా వివరించుకుంటున్నాడు భార్యతో.

"ఇఫ్ **యూ** వాంట్ ఇట్, **యూ** డూ ఇట్," అంది కోపంగా కట్టుకున్న చీర బొడ్డు కిందకి సవరించుకుంటూ. ఒక్కసారిగా విజయనగరానికి సేమీ మనసు మళ్ళింది. పూర్వం గుర్తుకొచ్చింది. చిన్నప్పుడు అమ్మ చుట్టూ తిరుగుతూ, అమ్మ ఎక్కడికెళితే అక్కడికి వెంట తిరుగుతూ, వంటింట్లో అమ్మ వండుతూంటే వేరుసెనగ పప్పులు తింటూ అక్కడే కూర్చుంటే, నాన్నగారు "వంటింట్లో నీకేం పనిరా! ఆడంగి వెధవా!" అన్న తిట్లు జ్ఞాపకం వచ్చింది. తన మీద తానే జాలి పడుతూ "ఇక్కడే పుట్టి పెరిగిన నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుని

నేను చాలా తప్పు చేసాను. ఇదే పరిస్థితి వేస్‌కు రాకుండా జాగ్రత్త పడాలి!" అనుకున్నాడు తనలో తాను. సరే, పూజా పునస్కారం ముందు ముఖ్యం అనుకుని పూజకి అందరూ కూర్చున్నారు. పెళ్ళైన కొత్తలో ఏదైనా పండుగ వస్తే సేమీ ఇంటికి ఫోన్ చేసి, స్పీకర్ ఫోనులో పెట్టి, వాళ్ళ నాన్నగారు వ్రతం చదువుతూంటే ఇక్కడ వీళ్ళు పూజ చేసుకునేవారు. కానీ, తరువాత ఇంటర్నెట్‌లోనే పూజలు వ్రతాలు వచ్చేశాక, పూజ డౌన్‌లోడ్ చేసుకుని పూజ చేసుకునేవాళ్ళు ప్రతీపచ్చానికి. గత ఏడాదే, ఏడేళ్ళ తరువాత ఇండియా వెళ్ళినప్పుడు అన్ని వ్రతాల పుస్తకం ఒకటి కొని తెచ్చుకున్నాడు సేమీ. కాబట్టి ఈ పండుగకు మాత్రం తానే వ్రతం చదువుకుని చేసుకుందామనుకున్నాడు. ఆ ముందు రోజే నర్సరీకి వెళ్ళి పూజకు కావలసిన పుష్పాలు పత్రి కొనుక్కుని వచ్చాడు. చిన్నప్పుడు వాళ్ళ నాన్నగారితో తోటలోకి వెళ్ళి పూజకు కావలసినవి కోసుకోవడం సేమీకి బాగా గుర్తుంది. పూజకు కావల్సిన అన్ని సామాగ్రీ తయారు చేస్తోంది. "ఉండ్రాళ్ళు లేక పోతే ఎలా?" అన్నట్టు మీనా వైపు ఏదో తప్పు చేస్తున్నట్టు చూశాడు సేమీ. మీనా కూడా తన వంతు సాయం చేస్తోంది. సాణుక్కుంటూ గొణుక్కుంటూ ఇంటర్నెట్‌లో రెసిపీ కోసం వెతికి కుడుములకి ఉండ్రాళ్ళకి కావలసిన సామాన్లు సిద్ధం చేసింది. వేస్ సాయంతో ప్రసాదం సిద్ధమైంది.

అందరూ పూజకు కూర్చున్నారు. సేమీ పుస్తకం పట్టుకుని పూజా విధానం మరియు నామాలు చదువుతూంటే మీనా, వేస్‌లు పత్రి, పుష్పం అక్షింతలతో పూజ చేస్తున్నారు. మధ్య మధ్యలో వాచీ చూసుకుంటున్నాడు వేస్. సేమీకి ఒళ్ళు మండిపోతోంది. అయినా పూజ సాగిస్తున్నాడు. పూజ మొదలైన పావుగంటకే మీనా కాళ్ళు నొప్పెడుతున్నాయంటూ కాళ్ళు మడవడం, జాపడం చేస్తూనే ఉంది. మధ్యలో వేస్ సేమీసెల్ ఫోన్ తీసుకుని ఏదైనా గేమ్ ఆడుకోబోయాడు. గబుక్కుమని ఫోను లాగేసుకున్నాడు సేమీ, వేస్ చేతిలోంచి. "ఈ అమ్మా కొడులులు తిన్నగా ఒక గంట సేపు కుదురుగా ఉండలేరు!" అని అనుకుంటూ నామాలు చదవడం పూర్తిచేశాడు. ఇంతలో వినాయక వ్రత కథ సమయమాసన్నమైంది. వేస్ ముఖం కొంచెం వికసించింది. "వినాయక వ్రత కథా సమయం అంటే అర్థం పూజకు ఆఖరు ఘట్టం అని తెలుసు భడవకి" అని తనలో తాను నవ్వుకున్నాడు సేమీ. ఇంతవరకు గ్రీకు లాటిన్ లా అనిపించిన పూజా పునస్కారాలు, ఇప్పటినుంచీ తెలుగులో ఉంటుందని, కొద్దో గొప్ప అర్థం అవుతుందని వేస్ ఉత్సాహం. గంటన్నర సేపు పూజ కదా అని, ధూపం ఎక్కువయితే అలారమ్ మ్రోగి ఎక్కడ ఫయిర్ ఇంజిన్ వస్తుందోనని ఏసి ఆపేసి, కిటికీలు తెర్చి పూజ చేసుకుంటున్నారు. అందుకు మీనా చెమటలు కక్కుకుంటూ కస్సు బుస్సు అంటోంది వినీవినిపించకుండా. అదంతా తాను వినపడనట్లు పూజ, కథ యధాప్రకారం సాగిస్తున్నాడు సేమీ, తన నాన్నగారిని, వారి పద్ధతిని జ్ఞప్తియందుంచుకుంటూ. ఇందాక "పత్తితో దీపం వెలిగించవలెను" అని సేమీ చదివితే, మీనా, "సేమీ! రా, నువ్వూ ఒక చెయ్యి వెయ్యి" అంది. "పత్తి అంటే దూది, భర్తకాదు" అని చెప్పిన తంతు సేమీకి మళ్ళీ ఇప్పుడు గుర్తొచ్చి అమాయకురాలైన తన భార్య వైపు ప్రేమగా చూసి నవ్వుకుని కథ చదువుతున్నాడు. ఇంతలో విఘ్నేశ్వరుని శిరఃఖండన గురించి చదవగానే వేస్ ఒకసారిగా సావధానంగా వినడం మొదలు పెట్టాడు. తరువాత ఏనుగు ముఖం తెచ్చి అతికించడం, పాములతో కడుపు కుట్టడం వంటి ఘటనలు కూడా ఎంతో జాగ్రత్తగా విన్నాడు. సేమీకి అర్థమవట్లేదు వేస్‌కు ఇంత బుద్ధి ఎప్పుడొచ్చిందా అని.

పూజంతా అయ్యాక మీనా వచ్చి, "ఈ చెమట పట్టి వర్క్ అవుట్ చేసినట్టుంది నాకు. ఐ ఫీల్ రియల్లీ రిలాక్స్‌డ్ మనం గుడికి తరచు వెళదాం ఇకనుంచీ" అంది సేమితో ఓ ముద్దుపెట్టి. వేస్ తరవాత ప్రసాదం తింటున్నప్పుడు, "డేడ్‌గారు, ఐ విల్ నోట్ ఈట్ లైక్ వినాయక. ఐడోంట్ వాంట్ మై స్టమక్ టు బి సూడ్ విత్ స్నేక్స్" అని చెప్పి ప్రసాదాన్ని మొట్టమొదటిసారి ప్రసాదం మోతాదులో సేవించేసరికి, సేమీకి తెలియని ఆనందం కలిగింది. తాను దేవుడి దగ్గర చదివిన చాంతాడంత కోరికల లిస్ట్‌లోంచీ అప్పుడే రెండు తీరిపోయాయి అని ఎంతో ఆనందించాడు.

వాళ్ళు ఓ మోస్తరుగా చేసుకున్న పండుగ గురించి. ఇంకా ఇండియాలో వాళ్ళ అమ్మగారింట్లో అక్క, చెల్లి వచ్చి కుటుంబ సమేతంగా ఎలా జరుపుకున్నారో అన్న కుతూహలం ఎక్కువైపోయి ఇండియాకి ఫోను చేశాడు సేమీ. వాళ్ళ నాన్నగారు, ఇంకా అందరూ హైదరాబాదులోనే ఉంటారు. సీనియర్ అయ్యల సోమయాజులగారింట్లో ఫోను మ్రోగింది.

ఫోను ఎత్తుతూనే," అబ్బాయ్! ఇప్పటికి ఆరుసార్లు ఫోను చేశావ్. చేసిన ప్రతిసారీ మీవీధి చివరే ఉన్నాం అంటున్నావు. ఏవిటి సంగతి? అసలేం జరుగుతోంది?" అన్నారు నాన్నగారు. సేమీ, "నాన్నగారు, నేను స్వామిని! అమెరికా నుంచీ" అన్నాడు సేమీ. "ఓ నువ్వటా! ఎదోలా ఉన్నావు?" అని అడిగారు నాన్నగారు." బాగానే ఉన్నామండి. ఇప్పుడే పూజ చేసుకుని ప్రసాదం కూడా సేవించాం" అన్నాడు. సేమీ. "షికాగోలో డెవాన్ స్ట్రీట్‌లో అందరం మనరకం బట్టలు కొనుక్కుని వేసుకుని పూజ చేసుకున్నాం. పొద్దున్నే లేచి ప్రసాదం కూడా ముగ్గురం కల్సి చేసుకున్నామండి. వేస్ అయితే పంచె కూడా కట్టుకున్నాడు. ఏదో మీరు నా చిన్నతనంలో చేయించినంత బాగా కాదనుకోండి గానీ ఓ మాదిరిగా మేమూ ఇక్కడ వినాయక చవితి పండగ బాగానే చేసుకున్నాం. సాయంత్రం మాలాంటి భారతీయులందరం కలసి గుడిలో పూజచేసుకుంటాం మళ్ళీ. అప్పుడు అక్షింతలు వేసుకుని చంద్రుణ్ణి చూస్తాం. ఇదీ ఇవాల్టి ప్రోగ్రామ్. ఈ పండుగ శనివారం పడినందుకు చాలా బాగా కుదిరింది అంతా!" అన్నాడు సేమీ తండ్రితో, "ఇంతకీ మీ పూజ అయిందా? అందరూ ఏం చేస్తున్నారు?" అని అడిగాడు.

"అదా! నీకు చాలానే చెప్పాలి. నిన్న రాత్రి మీ అక్కా, చెల్లీ, బావగార్లు, పిల్లలూ అందరూ కలిసి సెకండ్ షోకి వెళ్ళారు. అదయ్యాక తాజ్‌లో మిడ్‌నైట్ బిరియానీ బఫే ఉంటే వెళ్ళి తెల్లవారు ఝామున రెండు గంటలకి వచ్చారు. అదే మాపున మూడు గంటలకి మంచినీరు వస్తుంది కదా కొళాయిలో, బిందెలు అన్నీ నింపేసి మూడున్నరకు పడుకున్నారు. ఉదయం అందరూ లేచేసరికి పదిన్నర అయింది. మీ అమ్మ ఉండ్రాళ్ళు చేసింది ఉదయాన్నే లేచి. వీళ్ళందరూ లేచి తయారై స్నానాలు చేసేసరికి పన్నెండైంది. ఇంతలో ఈటీవీ వాళ్ళు "ఇలియానా"తో ఇంటర్వ్యూ ప్రసారం చేశారు. ఒక్కరూ కదల్లేదు టీ.వీ ముందునుంచీ. అందరూ అతుక్కుపోయారు, మీ అమ్మతో సహా. నేను మరీ షంటడం మొదలు పెడితే ఒంటిగంటకు బాధగా సిద్ధపడ్డారు పూజకు. తీరా చూస్తే మూడు వరకు వర్జం ఉంది. అందరూ ఎగిరి గంతేసి మళ్ళీ టీ.వీకి అతుక్కుపోయారు. సినిమా రౌండప్, టాప్‌టెన్ సినిమా, కొత్త సినిమా గురూ, ఇలాగ అన్నీ చూసుకుని మూడుకు కూర్చున్నాం పూజకు. తీరా పూజంతా అవకుండానే ఆకలి అందరికీ బాగా ఎక్కువైపోయి "కట్టె, కొట్టె, తెచ్చె, అన్నట్టు కథ చదివేసి ఏదో అయిందనిపించేశాం. మళ్ళీ వీళ్ళందరూ జెమినీ టీవి వారు "స్టేట్‌రౌడీ" సినిమా వేస్తే టీ.వీ.కి అతుక్కుపోయారు. ఉదయం పూజే సాయంత్రం నాలుగుకు అయిందంటే, వీళ్ళతో పెట్టుకుంటే సాయంత్రం చదవాల్సిన కథ ఇంకెప్పుడు పూర్తవుతుందోనని, నేనే చేసేసి వాళ్ళ మీద అక్షింతలు మాత్రం జల్లుదామనుకున్నా." అని నాన్నగారు చెప్పారు.

సేమీకి అసలు ఏమీ అర్థం కాలేదు. "పోనీ లెండి వచ్చే ఏడాది బాగా శాస్త్రోక్తంగా చేసుకోవచ్చు. ఈ ఏడాదికి అయిపోయింది కదా!" అన్నాడు. దానికి నాన్నగారు, "ఏదీ ఎక్కడయింది? అప్పుడు అయిదు గంటలకు స్నానం చేసి సాయంత్రం కథ చదువుదామనుకుంటే నీళ్ళు కాస్తా అయిపోయాయి. వాటర్ టాంక్‌ను ఫోను చేసి పిలిపించాం. వాడు ఇదిగో వస్తా. అదిగో వస్తానంటున్నాడు తప్ప ఇప్పటికింకా రాలేదు. రాత్రి తొమ్మిది కావస్తోంది. ఇంకా కథ చదవలేదు. వాడు ఇంకో మూడు గంటలు ఆలస్యం చేస్తే కథ చదవనే అక్కర్లేదు. చవితి కాస్తా వెళ్ళిపోతుంది. నీలాపనిందల బాధ ఉండదు." అన్నారు.

సేమీ అవాక్కయ్యాడు. ఏమిటిదంతా అనుకున్నాడు. ఏమందామా అని అనుకునేలోపల అమ్మ, అక్క, చెల్లి, బావగార్లు, పిల్లలూ ఫోను మీద పడి లాక్కుని, "స్వామి, ఎలా ఉన్నావు, నాకు ఈసారి నువ్వు వచ్చినపుడు మంచి చెవి మిషన్ తేవాలిరా, టీవీలో మాటలు సరిగ్గా వినిపించట్లేదు." అని అమ్మ, ఇంతలో అక్క అమ్మ చేతిలోంచి లాగేసుకుని, "ఒరేయ్! బావున్నావా! ఇక్కడ ఒక సీరియల్‌లో హీరోయిన్ అయితే అచ్చు మన మీనాలా ఉంటుందిరా. ఎప్పుడు చూసినా మీనాయే గుర్తొస్తుంది" అని అంటుంటే చెల్లి ఫోను

లాగేసుకుని, "అవునురా మన మీనాలాగే ఈవిడకు కూడా వంట చేయటంరాదు." "అబ్బ, నువ్వేమాట్లాడేస్తావా? బావగారు, ఎలా ఉన్నారు? ఎప్పుడు చెప్పానండి డిజిటల్ కెమేరా పంపమని, ఇంతకీ ఎప్పుడు పంపడం వీలవుతుంది?" అని పెద్ద బావగారు, "నాకు కూడా! బావగారు" అని చిన్న బావగారు, ఒక తుఫానులా మాట్లాడేసి అందరూ వెళ్ళిపోయారు. సేమీకి అర్థంకావట్లేదు.

"నాన్నగారు, ఇంకా మాట్లాడమనండి, అప్పుడే ఫోను మీకిచ్చేశారేంటి?" అని ఆతృతగా అడిగాడు. "సినిమా మధ్యలో కమర్షియల్ బ్రేకు వస్తే నీతో మాట్లాడడానికి వచ్చారు. సినిమా మళ్ళీ మొదలైపోయింది కదా, చూడటానికి టీ.వీ చుట్టూ మూగారు. ఇంకో పదిహేను నిమిషాలు నువ్వు మాట్లాడితే మళ్ళీ వస్తారు మాట్లాడటానికి" అన్నారు నాన్నగారు.

సేమీకు చిర్రెత్తుతోంది వాళ్ళ వాలకం వింటుంటే. "సరే అయితే, నేను ఇంక ఉంటా మరి. టీ.వీ ఛానెల్స్ స్కెడ్యూలు చూసుకుని మీకు వీలైనప్పుడు మళ్ళీ పిలుస్తాలే. స్టేట్‌రౌడీ చూసుకోండి" అన్నాడు చిరాకుగా.

"స్టేట్ రౌడీయా పాడా! జెమినీ టీ.వీ వాళ్ళు పోటీగా ముఠామేస్త్రి వేస్తున్నారు. మాటీవీ వాళ్ళు కొండవీటి దొంగ వేస్తున్నారు. లోకల్ కేబుల్ ఛానల్ వారు ఏకంగా జైచిరంజీవ వేస్తున్నారు. ఈ ఛానల్ నుంచీ ఆ ఛానల్‌కు మారుస్తూ ఏదీ చూడకండా అన్నీ చూసేస్తూ మా ప్రాణాలు తోడేస్తున్నారు. ఇందాక నీ అదృష్టవశాత్తు నాలుగింట్లో ఒకేసారి బ్రేకు రావడం వల్ల అందరూ వచ్చి మాట్లాడారు." అని అనేసరికి సేమీ మొహం తెల్లబోయింది. షాక్ తిన్నట్టు కూర్చున్నాడు. స్పీకర్ ఫోన్ ఆపేసి నవ్వుకుంటూ మీనా వెళ్ళిపోయింది. ఇదంతా పట్టించుకోకుండా వేస్ టీవీలో బాస్కెట్‌బాల్ గేమ్ చూస్తూ "గో స్పర్స్ గో" అని అరుస్తున్నాడు ఆటలో లీనమై.